

prodajale že v nedeljo v župnijskem uradu. Zlate mamice — dobro došle!

Sv. Anton v Slov. gor. V ponedeljek, na Marijin praznik (25. marca) se priredi v Društvenem domu materinski dan z igro »Materina ljubezen«.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Dekliška zveza pri Sv. Marjeti niže Ptuja priredi na praznik dne 25. marca za materinski dan akademijo s pestrim sporedom. Nastopijo zlasti naraščajnice. Vabljeni vsi, zlasti pa naše dobre mamice.

Veržej. »Prisega o polnoč«, žaloigra v štirih dejanjih. Ker se dan na dan berejo po raznih časopisih zelo laskave ocene te predstave, je tudi veržejsko bralno društvo sklenilo prirediti to dramo dne 1. aprila t. l., to je na velikonočni ponedeljek, v novi dvorani gospoda Hedžeta v Veržeju. Predstava se bo priredila na popolnoma novem, električno razsvetljenem društvenem odru. Zato naj nikdo ne zamudi, si pogledati ta priprosti, podučljivi, kmetski igrokaz, ker se na današnjih modernih odrih danes vidi že bolj poredkoma kaj lepega, a obenem podučljivega in priprostege ter lahko razumljivega. Predprodaja vstopnic v trgovini Bobnar v Veržeju.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnji orliški krožek vprizori dne 25. marca ob pol 16. uri v Društvenem domu v proslavo Materinskega dne sledeče igre: »Mi smo živo srebro«, »Močna mati« in »Kaznovana nečimernost«; dve deklamaciji in govor. Na sporedu so tudi pevske točke. Sodeluje domači pevski zbor pod vodstvom gospoda organista F. Zemljiča. Vabimo staro in mlado, pridite, kateri ste radi žalostni in kateri se radi smejete, za vsakega smo izbrali primerno igro. Torej na veselo svidenje na Marijin praznik v Društvenem domu! Bog živi!

Vojnik. V nedeljo, dne 10. t. m., se je vrátil pri nas občni zbor Slov. kat. izobraževalnega društva, za katerega je bilo veliko zanimanje. Prva točka dnevnega reda je bila poročilo odbora, kjer je podal tajnik gospod Karol Kos, kateri je istočasno vrátil tudi knjižničarske dolžnosti, izčrpno poročilo o delu društva. Nato je sledila razprava predsednika gospoda Fran Senegačnika o predmetu »dobra in slaba knjiga«. Sledila je potem mestoma večja debata o višini članarine v bodočem letu in pri volitvi odbora. Članarina se je določila na 5 Din in izposojnina posebej 60 p, od večje knjige pa 1 Din. Izvolil se je odbor. Tem potom se mora izreči pristrana zahvala prač. gospodu dekanu Tomanu za znatno podporo, katero je pri obč. zboru daroval društvu in želimo, da bi nas še tudi drugi tako vsestransko podpirali, da se doseže namen, katerega ima društvo, do največje možne popolnosti.

NOVICE

Smrt našega duhovnika v tujini. Pri Mariji v Lankovici, nedaleč od Gradca, je umrl v tamošnjem frančiškanskem samostanu p. Viktorin Roškar, naš domačin, rodom iz Biša pri Sv. Bolfanku v Slov. gor., iz spoštovane Roškarjeve hiše. Rajni je bil rojen dne 15. junija l. 1867. Po dovršeni ljudski šoli je začel svoje študije najprej v Ptuj in nato v Novem mestu na Kranjskem. Od tam je šel leta 1885 v Linc, kjer jih je nadaljeval; nato pa v Popping v Kalternu na Tirolskem. Mašniško posvečenje je prejel v Solnogradu. Dne 20. julija 1890 je pel prvo sv. mašo pri Sv. Trojici v Slov. gor., drugo pa v domači farni cerkvi Sv. Bolfanka v Slov. gor. Do leta 1903 je služboval kot kaplan in katehet pri Sv. Trojici; od tega leta naprej pa v Eggenbergu pri Gradcu. Končno pa

je postal gvardjan, predstojnik frančiškanskega samostana v Gradcu. L. 1913 je šel radi rahlega zdravja k Mariji v Lankovici, kjer je tudi bil nekaj let gvardjan. Zadnje čase je vedno bolj bolehal; napadale so ga srčne bolezni, katerim je nato podlegel dne 15. februarja t. l., ko je mirno v Gospodu zaspal. Mirno lahko rečemo: umrl je mož po božjem Srcu! Bil je blagega, dobrohotečega srca, prijazen in vedno dobre volje; posebno se odlikujoč v bogoljubnem življenju: bil je vzor in vzgled, zlasti svojim sobratom in vsej veliki okolici, v koji je živel in deloval. Lepo število duhovnikov in njegovih sobratov ter veliko občinstva, ki je spremljalo p. Viktorina na zadnjem potu, je pričalo o vsesplošni priljubljenosti rajnega. N. v m. p.! — Vredno omeniti pri tem je, da je bil blagopokojni zadnji umrli izmed gospodov duhovnikov, ki jih je dala v zadnjem polstoletju njegova rojstna občina Biš.

Prezaslužen mož umrl. V nedeljo, 10. marca t. l., zvečer je umrl v Podklancu pri Črnečah vzorni slovenski in krščanski mož gospod Franc Kogelnik, p. d. Klančnik starejši, star 78 let. Bil je 52 let cerkveni ključar v Črnečah in pri romarski cerkvi Sv. Križa, načelnik in ustanovitelj slovenske posojilnice v Dravogradu, živinorejske zadruge za Tolstivrh in okolico, zaslužen javni delavec in naš naročnik. Na vseh poljih se je nesebično in uspešno udeleževal za javni blagor. Pokojniku bo ohranjen stalen in hvaležen spomin! Pogreb se je vršil v sredo, dne 13. marca, na farno pokopališče v Črnečah. N. p. v m.!

Hišni posestniki, ki imajo posestva v Nemški Avstriji, se v njih lastnem interesu vabijo, da takoj pošljejo naslove za svoje hiše Zvezi hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova ulica 6. Glede hiš naj se natančno navedejo podatki o številu in velikosti stanovanj in drugih razmerah. Na zadnjem sestanku v Mariboru se je soglasno sklenilo ustanoviti v varstvo lastnine in pravic društvo za celo Jugoslavijo posestnikov, ki so naši državljani, a imajo hiše v Nemški Avstriji. Kakor hitro bo došlo dosti prijav, se skliče ustanovni občni zbor in se prične z velikopotezno akcijo skupno s posestniki v drugih evropskih državah, kateri so tudi lastniki posestev v Avstriji.

Trgovski gremij v Mariboru opozarja svoje člane in občinstvo mesta in okolice, da so trgovine po ministrski uredbi na Marijin praznik dne 25. marca 1. celi dan odprte.

Novice iz Ormoža. Smrt, pravijo, nič ne izbira. Vendar si je to zimo pri nas izbrala po večini stare ljudi. Kajti od novega leta naprej je umrlo 11 oseb v strosti od 67 do 84 let. — Knjižnica dekliske Marijine družbe, ki ima svoj prostor v župnišču, je v zadnjem času pridobila zopet 40 novih knjig, tako da ima zdaj vsega skupaj nad 400 knjig. Izposojuje vsako nedeljo in praznik do poldne od 9. do 10. ure. Čudno je (ali pa ni, kakor se vzame), da nekatere knjige gredo vedno od rok do rok in so po nekaj mesecih, že potrebne popravila, a druge pa ostanejo čiste in nedotaknjene skozi celo leto. Prav natanko se lah

ko vidi, kaj ljudi zanima. — Pri zadnji občinski seji v Ormožu se je med drugim sklepalo tudi o občinskih revežih in se je sklenilo poslati dve ženski v hiralnico sv. Jožefa v Muretincih. Ubožni oče se je krepko zavzemal za to, da dobijo primeren prostor oni občinski reveži, ki imajo pravico bivati v graščinski hiši poleg gospoda Kuhariča. To hišo namerava graščina prodati, pa bo moral na to pristati tudi občinski odbor, ker je že od 16. stoletja naprej na vsem ormoškem graščinskem posestvu vknjižena ustanova za občinske reveže. Graščina se je že leta 1913 obvezala zidati novo ubožnico, pa se to še dosedaj ni izvršilo. Zdaj bo čas in priložnost, da se to izvede in se bo na prihodnji seji izkazalo, kateri moške so za pravice revežev in korist občine.

Novice od Sv. Križa na Slatini. Krašen pomladanski dan so oznanjali prvi zvončki ob potokih pretekli petek. Prisojna mesta naših hribov in Plešivca jim že par dni pritrjujejo. Več mescev so bili okoliški vrhovi zakopani pod snegom. Mikalo me je pokukati v kraljestvo Boča, prej ko zgine zimsko cvetje z njega. Radovednost me je gnala v njegovo osrčje. Hotel sem mu pogledati obisti. 90 m globoko sem korakal malo sklonjen s karbidovko po kamenitem rovu, ki ga vso zimo vrta pod vrhom stroj in šest delavcev. Iščejo za razvijajočo se Slatino prepotrebno pitno vodo. Dozdaj so naleteli na le slabotne vodne žile. Vztrajati hočejo. Ne odnehajo prej, dokler ne nalete na dovoljno množino vode. Bog jim daj srečo! — Dne 7. t. m. smo zanesli k Sv. Trojici najstarejšega župljana Blaža Berk. Dočakal je 92 pomladi. Upamo, da uživa 93. v kraju miru in veselja! — Dne 6. t. m. je občinska komisija ogledovala na licu mesta prostor, kamor bomo raztegnili Društveni dom. Dobrotniki se počasi oglašajo. Svetokriški premogovnik je prispeval 1000 Din, šentlenartski gospod dekan Janžekovič 300 Din in gospod župnik Šeško 100 Din. Steklarna je obljubila odstopiti za stavbo potreben pesek. Ker sami ne moremo, naj plača obilno najboljši Plačnik!

Pravica za plavljenje po Savinji. — Glasom odloka sreskega poglavarja v Gornjemgradu potečejo pravice za plavljenje po Savinji in nje pritoki v območju gornjegrajskega sreza, podeljene članom Gornjesavinjske splavičarske in plovbene zadruge v Radmirju z dnem 20. junija 1929. Prošnje za podelitev koncesije za plavljenje za bodočo dobo treh let, to je od 1. julija 1929 do 30. junija 1932, se imajo vložiti s strani posameznih interesentov do najdalje 15. aprila t. l. pri sreskem poglavarstvu v Gornjemgradu. Vsaka prošnja mora biti kolkovana s kolekom po 5 Din ter ji mora biti priložen kolek po 20 Din za rešitev, vsaka morebitna priloga k prošnji pa mora biti kolkovana s kolekom po 2 Din. V prošnji mora biti natančno navedeno: 1. Ime, priimek, kraj in hišna številka bivališča prosilca. 2. Čas plavljenja. 3. Označba kraja, kjer plavljenje prične, in kraja kjer plavljenje konča. 4. Vrsta in množina lesa, ki ga namerava prosilec plaviti. 5. Plavičarsko lesno znamenje. Prošnji mo-

ra biti priloženo potrdilo Gornjesavinjske splavičarske in plovbene zadruga, da je prosilec član te zadruga.

Koliko je trpela divjačina radi letošnje izredno ostre zime? Na posesti grofa Bombellesa pri Varaždinu je poginilo letošnje zimo od mraza in pomanjkanja nad 1000 zajcev. Veliko se jih je zateklo v vasi, kjer so jih seljaki pobili. Veliko srn in srnjakov, katere so vlovili v kletke žive in jih poslali v inozemstvo, je poginilo od zime med prevozom. Divjačino so sicer hranili s senom, a to ni zadostovalo. Zajci, ki so uživali preveč zmrzlo repo, so pocrkali. Najmanj so še trpeli fazani. Najlepše urejena Bombellesova lovšča radi škode te zime ne bodo izvažala žive divjačine dve leti. — Na Pohorju nad Mariborom so našli nad 30 mrtvih srn. Vse so bile poginjene ob dobro pregaženih stezah. Smrt jih je zalotila ne radi pomanjkanja, ampak radi — preostrega mraza. Ta dva slučaja nam povesta, da tudi po drugod ni bilo boljše in kako huda je bila letošnja zima tudi za sicer v mrzlem času od narave dobro odeto in zavarovano divjačino.

Cigani oboleli na steklini. V Dardi v Banatu sta oboleli nenadoma na državnem posestvu dve svinji na steklini. Živali so pobili in zakopali. V bližini se klatači cigani so svinji izkopali in jih po ciganski navadi pojedli. Posledica uživanja tega mesa je bila, da je pobesnelo na znakih stekline 50 ciganov.

Zadnji prosluli roparji v Črnigori. — Te dni sta padla v boju z žandarji pri črnogorski vasi Ravni zadnja po celi Črnigori znana roparja Drago in Radoš Bulatovič. Na glavo vsakega je bila razpisana nagrada 50.000 Din. Dolgo časa je bila strah Črnogore ženski tolovajski poglavar — hajdučica Stoja. Razbojnica je nečakinja svoječasnega črnogorskega voditelja komunistov Vukašina Markovića. Obema se je posrečil pobeg v Rusijo. V Podgorico v Črnigori je dospela sedaj Stojina prošnja, naj jej pošlje oblast dokumente, ker se je poročila z boljševiskim komisarjem.

Po nedolžnem v ječi. V bližini mesta Köln na Nemškem se je doigral l. 1919 roparski napad na bančnega slugo, kateremu je bilo odvzetih 10.300 mark. Zločina sta bila osumljena 20letna delavca: Högges in Hüppler. Par let zatem sta bila tudi obsojena in sicer prvi na 5 $\frac{1}{2}$ in drugi na 7 let ječe. Högges je odsedel od prisojene mu kazni 5 let, — Hüppler 6 in pol leta. Lansko leto so še le izsledili prava krivca v osehah železniškega strojevodje Pavla Wecka in delavca Rosella. Oba so izdale ženske radi družinskega prepira. Še le sedaj sta bila obsojena in sicer Rosell na 2 $\frac{1}{2}$ leta in Weck na 1 in pol leta. Proti nedolžnima bodo obnovili proces, da jih lahko izpuste iz ječe. Vladajo tudi v moderni Nemčiji čudne pravne razmere.

Kaj bi bilo zadelo Nemčijo, ako bi ne bila sklenila miru? Anglež Churchill, ki je bil minister angleške vlade v letih 1919 do 1922, je izdal knjigo, v kateri popisuje, kaj so nameravale velesile, z Nemčijo, ako bi se ne bila udala v poletju leta 1919. Minister piše: »Na tiso-

če zavezniških letal bi bilo opustošilo nemška mesta, in desetstisoči topov bi bili razbili fronto. Doprane so bile priprave, da bi bili spravili 250.000 mož v oklopnih avtomobilih vsak dan 30 km naprej. Strupeni plini z izredno smrtno nevarnostjo, proti katerim je bila samo ena, Nemcem neznana, obrambna maska, bi bili zlomili vsak nemški odpor na bojni črti.« Vse te strahote čakajo vojaštvo in čisto nedolžno zaledje v prihodnji večji vojni.

Glavni krivec lani ponesrečenega raziskovanja severnega tečaja. Vsa javnost zna, kako je lansko leto ponesrečila Nobileva severna ekspedicija. Italijanska vlada je napravila o nesreči natančno preiskavo in zaslišala tudi čehoslovaškega učenjaka dr. Behouneka, ki je bil med ponesrečenimi sedem tednov na plavajoči ledeni plošči. Preiskava je bila te dni zaključena in njen zaključek podpisan od Mussolinija. Kot glavni krivec ponesrečenega poleta je označen vodja podjetja general Nobile. Obsodba od strani vlade je šla Nobilu tako do srca, da se je odrekel generalnemu činu in bo živel kot zasebnik.

Silne poplave v Ameriki. V državi Alabama so se utrgali oblaki, tako da je nastala silna poplava, katere središče je mesto Elba med rekami White River, Big Creek in Pea River. Reke so po 47urnem dežju tako narasle, da so poplavlile vso pokrajino 90 cm do 3 in pol m visoko. Mesto Alba je popolnoma odrezano od sveta. Vsi mostovi so porušeni, telefonske zveze pretrgane in ceste poplavljenе. Samo močni motorni čolni smejo brez večje nevarnosti na deroče reke. Prebivalcev je v mestecu 4000 in so se večinoma rešili na strehe. V šoli je zaprtih 300 otrok, ki ne morejo domov. Narodna garda je poskušala brez uspeha približati se mestu. Dve vojaški četi sta po deveturnem trudu dosegli zunanje dele mesta in rešili 35 oseb. Bati se je, da se je porušilo mnogo poslopij. Poplavljeni so tudi mesta Troy, Montgomery, Flo-mation in Brewton.

Prepir radi pravoslavne velike noči. Pravoslavni sv. sinod za Rumunijo je sklenil, naj bi se letošnja velika noč tudi pri pravoslavni celi štala skupno s katoliki dne 31. marca. Hovščini je zagroženo s hudimi kaznmi, ako bi se ne pokorila temu sklopu. V Kišenevu se je vršilo velikansko protestno zborovanje, kojega zaključek je bil: velika noč se mora praznovati po starem pravoslavnem koledarju! Radi tega spora je bilo že vloženih več interpelacij, ki se bodo obravnavale v rumunskem parlamentu. Po celi Besarabiji, ki spada po svetovni vojni pod Rumunijo, grozi radi spora obhajanja velikonočnih praznikov pravi kulturni boj, ako bo sveti sinod vztrajal pri svojem sklepu.

Okrašene voščene sveče za krstne in prvoobhajilne svečanosti, kakor tudi velike za cerkveno uporabo kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5. — Večja naločila naj preč. gospodje duhovniki blagovolijo naprej naznaniti!

Odpadke sveč vzamemo v račun za nove sveče po ugodnih cenah. — Tis-

karna sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Krep-papir in svilen papir najceneje kupite v Cirilovi tiskarni v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta št. 6.

Zanimivosti.

Prihodnje raziskovanje severnega tečaja.

Po ponesrečenem raziskovanju severnega tečaja, katerega se je lotil italijanski general Nobile, se bo vršila prihodnja ekspedicija na tečaj pod nemškim vodstvom spomladi leta 1930. Raziskovanja se bodo vršila na zrakoplovu »Grof Zeppelin« in bi naj bila to nekakša mednarodna ekspedicija. Vožnja se bo izvršila v aprilu in začetkom maja, torej v času, ko je severna noč pri kraju, led še trden, zrak miren in poletna megla razpršena. Vodja tega severnega znanstvenega potovanja bo sloviti norveški raziskovalec Fritjof Nansen, vodja zrakoplova pa Nemec dr. Eckener, ki je že bil s »Zeppelinom« iz Nemčije v Ameriki in nazaj. Poleta se bo udeležilo 47 oseb. Med temi bodo razni znani raziskovalci in drugi znanstveniki iz celega sveta.

Tokratna ekspedicija ne bo samo enkratni prelet tečaja, ampak večkratni sem in tja. Eno oporišče podjetja bo v Sibiriji, drugo na Alaski v Sev. Ameriki.

Naloge tokratnega severnega poleta bi naj bile v glavnem sledeče: Predvsem bo treba ugotoviti, kako bi se dala v praksi uporabiti najkrajša pot iz Hamburga preko severnega tečaja v Beringov zaliv in iz Severne Amerike preko tečaja na Japonsko. To so najkrajše zračne črte in te bo treba izriniti v bližnji bodočnosti.

Ugotovljeno je že, da severni tečaj ni trda zemlja, ampak morje. Treba bode določiti meje tega morja in njegovo izredno globočino.

Ekspedicija bode natančno proučila, ali je v bližini tečaja še kak otok, ki še ni odkrit in dovolj raziskan.

Vremenski znanstveniki se bodo pečali predvsem z vremenskimi prilikami in spremembami, ki so ravno krog severnega tečaja nekaj čisto posebnega in izvanrednega.

Od ravnokar napovedanega poleta si obeta svet veliko, ker bo vse dobro pripravljeno in bodo vodili ekspedicijo izkušeni možje, ki so takorekoč doma na severu.

*

Današnji lov na kite.

Več nego tisoč let že lovijo ribiči radi olja in masti ogromne kite. Stoletja so pretekla, predno se je povzdignil ribič do res hitrega in uspešnega lova na morske velikane.

Znan je najstarejši način lova s harpuno (na vrh je pritrjena težka železna sulica), katero je pogнал ribič v kita s čolna. Harpuniranje se je ponavljalo bogzna kolikokrat, predno je žival izkravala in bila ujeta. Nešteto lovcev je